הכל שוחטין פרק ראשון חולין ג.

חרב הרי הוא כחלל. טומאות[1] של מת הרלוויות לטמא כלי כגון מת והנוגע בו דהוי מיהא אב הטומאה אם נגע בהם מתכות נעשה כיולא בו ואם נגע במת הוי אבות [הטומאה] ואם בטמא מת נגע הוי אב אב לראשון ושני אין מטמאין כלים והאי סכין נעשה אב. והאי חרב הרי הוא כחלל לא אינטריך דבלאו הכי נמי מלי מטמא בשר דנגרא הוי אב הטומאה וסכין לראשון ובשר שני אלא רבותא קמ"ל דאפילו לראשון הוי אבי בשר:

דאיטמי בשרן. דהוי האי נגרא לראשון ולא מטמא הסכין שאין כלי מקבל טומאה אלא מאב הטומאה אלא מצינו בתורה דמקבל טומאה מראשון ושני אלא אוכל ומשקה כדכתיב (ויקרא יא) כל אשר במוכו יטמא ומסיק ליה מכל האוכל אשר יאכל אוכלים ומשקים מיטמאים מאויר כלי חרס שהוא לראשון ועושה למה שבתוכו שני ואין כלי מיטמא מאויר כלי חרס שאם היה כלי נתון בתוכו ונטמא המיטון השני טהור והכי מפרש בשלהי פירקין[2]: **קרומית של קנה.** פשוטי כלי עץ ולא מקבלי טומאה: אביי מהדר לתרוצי לכתחלה ודיעבד דמתניתין: **ואפילו כופי.** מוסרין לו בהמה לכתחלה לשחוט דמלוה שהחזיקו בה היא אבל ישראל יוצא ובכגון לא ימסור לו לשחוט דאע"ג דהוחזקו בה לעלמא אין מקפידין אם יאכלו[3] ישראל גזילות דלית להו לפני עור לא תתן מכשול (שם יט) אלא כמשמעו שלא יתן אבן בדרך עור להפילו: **אכלו מוסר לאכול.** דהא לעלמא זהיר בה והייגו דיעבד דמתניתין: **חוץ ממה"ר דאפילו דיעבד נמי לא.** דהא לדיעבד קיימינן: **שמא ישחו.** לקמן (יג:) מפרש אמאי נקט לשון עתיד: **אפילו לכתחלה.** והכא קתני באתריס רואין אותם ששחטו דיעבד: **אמר רבא.** והיכא דישראל יוצא ובכגון לא ימסור לכותי לכתחלה בתמיה: **והא תנן.** בפרק בתרא דמסכת ע"ז דאע"פ שישראל יוצא ובכגון מותר אלמא מקפדי עובד כוכבים דלמא אתי ישראל ולא נגע הכא נמי מקפדי השתא אתי וחזי ליה: **מי קפדי מנינ.** אדם עובד כוכבים בחנותו ויוצא ובכגון דמשמע לכתחלה: **אין השומר.** את היין: **צריך שיהא יושב ומשמר בו.** דישא אפיקא לא תקשי דלא זו אף זו קתני כלומר לא בדיעבד דווקא אלא אפילו לכתחלה: **רב אשי אמר** גרס: **לפיאכון.** כי לא מסכא היתר אכיל גזילות ומאחר שהסכין בדוקה ומתוקה בידו שחיט שפיר דכל כמה דמלי למיכל איתיהיר לא אכיל איסורא וכי אין לו סכין בדוק לא טרח להדורי בתר סכין יפה אם זו פגומה: נמצאת

[1] חרב הרי הוא כחלל אב הטומאה הוא לטמייה לסכין ואזל סכין וטמיתיה לבשר אלא דאיטמי בשרן ואי בעית אימא לעולם דאיטמי במת וכגון שבדק קרומית של קנה ושחט בה דתניא [2] בכל שוחטים בין בצור בין בזכוכית בין בקרומית של קנה אביי אמר הבי קתני הכל שוחטין [3] ואפילו כותי במה דברים אמורים בשישראל עומד על גביו אבל יוצא ונכנס לא ישחוט ואם שחט חותך כזית בשר ונותן לו אכלו מותר לאכול משחיטתו לא אכלו אסור לאכול משחיטתו חוץ מחרש שוטה וקטן דאפילו דיעבד נמי לא שמא ישהו שמא ידרסו ושמא יחלידו וכולן ששחטו אהייא אילימא אחרש שוטה וקטן עלה קאי ואם שחטו מבעי ליה אלא אכותי הא אמרת בשישראל עומד על גביו שחיט אפילו לכתחלה קשיא אמר רבא ויוצא ונכנס לכתחלה לא [4] והתנן [5] המניח עובד כוכבים בחנותו וישראל יוצא ונכנס מותר התם מי קתני מניח המניח קתני דיעבד אלא מהכא [6] אין השומר צריך להיות יושב ומשמר אלא אע"פ שיוצא ונכנס מותר אלא אמר רבא הכי קתני הכל שוחטין ואפי' כותי בד"א בשישראל יוצא ונכנס אבל בא ומצאו ששחט חותך כזית בשר ונותן לו אכלו מותר לאכול משחיטתו לא אכלו אסור לאכול משחיטתו חוץ מחרש שוטה וקטן דאפילו דיעבד נמי לא שמא ישהו ושמא ידרסו ושמא יחלידו וכולן ששחטו אהייא אילימא אחרש שוטה וקטן עלה קאי ואם שחטו מבעי ליה אלא אכותי הא אמרת אפילו יוצא ונכנס שחיט לכתחלה קשיא רב אשי אמר הבי קתני הכל שוחטין [7] ואפילו ישראל מומר [8] מומר למאי לאכול נבילות לתיאבון וכדרבא [9] דאמר רבא [10] ישראל מומר אוכל נבילות לתיאבון

בודק

[1] א מתי' פ"ד מהלכות טומאת המת הלכה ג:
ב [מתי' פ"ד מהלכי שחיטה הלכה מז]:
ח ג מתי' פ"ג מהלכות מאכלות אסורות הלכה יז סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד סימן קכט סעיף ג [וסימן קיח סעיף יז]:
מז ד מתי' שם פ"ג הלכה ד [וש"ס הלכה ג] סמג שם טוש"ע שם סימן קלח סעיף ג:
י ה ו מתי' פ"ד מהלכות שחיטה הלכה יד ועיין בכ"מ סמג עשין סו טוש"ע י"ד סימן כ סעיף ב:

שיטה מקובצת

[1] ועשאה כעין כלי. נ"ב עי' תוס' מנחות (דף לו ע"ב): [2] ואע"ג דקי"ל כר' דאמר אין עושין: [3] לא בעינן כלי שרת אע"ג דבפ' התודה אמרי' וכ"ב (דף שת ע"ב): [4] אבל קשה דאמתני' דהמקנא:

רבינו גרשום

אלא דאיטמי בשרן. והרי אדם ראשון ואין כלי מטמא אלא מחמת אב הטומאה: וכגון שבדק קרומית של קנה ושחט בה. דאין פשוטי כלי עץ מקבלין טומאה: אע"פ שיוצא ונכנס מותר. כלומר אע"פ שאין ישראל יושב ומשמר אלא יוצא ונכנס מותר הכא נמי לענין שחיטה אע"פ שיוצא ונכנס מותר: לאכול נבילה לתיאבון. כלומר מתאב לאכול בשר ואוכל נבילה לתיאבון:

עין משפט נר מצוה

[1] ג מתי' פ"ד מהלכות טומאת המת הלכה ג:
ב [מתי' פ"ד מהלכי שחיטה הלכה מז]:
ח ג מתי' פ"ג מהלכות מאכלות אסורות הלכה יז סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד סימן קכט סעיף ג [וסימן קיח סעיף יז]:
מז ד מתי' שם פ"ג הלכה ד [וש"ס הלכה ג] סמג שם טוש"ע שם סימן קלח סעיף ג:
י ה ו מתי' פ"ד מהלכות שחיטה הלכה יד ועיין בכ"מ סמג עשין סו טוש"ע י"ד סימן כ סעיף ב:

מסורת הש"ס

[1] (שבת קח: מיר נג: פסחים יד: יט: עט.), [2] (לקמן טו: ושם נסמן), [3] ע"ז סט. (ע"ש), [4] שם קח., [5] (כס"ח: מסומר, וכן להלן), [6] לקמן ד., [7] כס"ח: בכל טומאות, [8] (דף כד:), [9] כס"ח: יאמרו, [10] (לקמן ד., כס"ח: דמנחות ה"כ), [11] (ל"ל דתניא), [12] (וע"ע תוס' פסחים סו. ד"ה תומר ותוס' נחמיה מז. ד"ה אחיהן).

מוסף רש"י

חרב הרי הוא כחלל. הקיש חרב לחלל, מתכת שנגע במת הרי הוא אב הטומאה לכל אבות הטומאה כמת עצמו, ושנגע בטמא מת הרי הוא אב הטומאה כמיהו, נחרת המתיב הוא במתכת אלא טומאת מת ולא אבל שאר טומאות (פסחים יד:) דכלי מתכת המיטמא כמת נעשה כיולא בה שנגע בו (שם עמ.). קרומית. עלע של קנה (לקמן מז:).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com